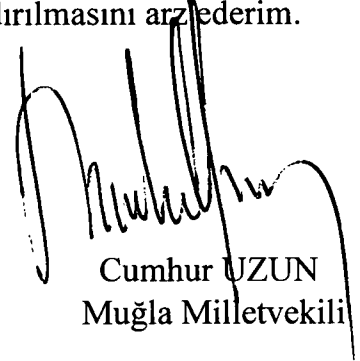

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhani tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Cumhur UZUN
Muğla Milletvekili

Muğla ili Milas ilçesinde Limak ve İçtaş'a ait termik santral ve kömür madeni sahaları, uzun süredir bölgenin suyuna, ormanlarına, zeytinliklerine ve tarım alanlarına verdikleri zarar nedeniyle kamuoyunun gündemindedir.

Son dönemde tarafımıza ulaşan bilgilere göre, söz konusu şirketlere ait santral ve maden sahalarında çalıştırılmak üzere yaklaşık 300 Afganistan uyruklu kişinin Milas'a getirildiği, bu kişiler için çalışma izni başvurularının yapıldığı, e-Devlet şifrelerinin alındığı ve çeşitli teknik belgelerin temini için girişimlerde bulunduğu ifade edilmektedir. Halihazırda maden sahasında yaklaşık 100 Afganistan uyruklu işçinin çalıştığı, bu sayının kısa sürede 400'e ulaşacağı ve bu kişilerin nerede, hangi koşullarda barındıklarının dahi belirsiz olduğu yönünde iddialar mevcuttur.

Bu tablo, bölgede uzun süredir kullanılan "yöre halkına istihdam" söylemiyle açık bir çelişki içindedir. Milas'ın gençleri ve bölge halkı işsizlik ve güvencesizlikle karşı karşıya iken, ağır ve riskli iş kollarında göçmen emeğinin ucuz işgücü olarak istismarı, hem çalışma hayatının düzeni hem de bölgenin sosyolojik yapısı bakımından ciddi endişe doğurmaktadır.

Öte yandan e-Devlet Kapısı bilgilendirmelerine göre yabancı uyruklu kişilerin e-Devlet şifresi alabilmeleri için ikamet izin belgesi, çalışma izin belgesi veya geçici koruma kartı gibi belgelerle şahsen başvuru yapmaları gerekmektedir. Bu çerçevede, Milas'ta belirtilen sayılarda yabancı işçi için toplu şekilde e-Devlet şifresi ve diğer resmi belgelerin temini sürecinde herhangi bir usulsüzlük bulunup bulunmadığının açıklığa kavuşturulması zorunludur.

Bu kapsamda:

1. Muğla ili Milas ilçesinde Limak ve İçtaş'a ait santral ve kömür madeni sahalarında çalıştırılmak üzere Afganistan uyruklu yaklaşık 300 kişinin bölgeye getirildiği, bu kişiler için çalışma izni başvurusu yapıldığı ve e-Devlet şifreleri

ile çeşitli teknik belgelerin topluca temin edildiği iddialarından Bakanlığınızın haberi var mıdır? Bu iddialara ilişkin Bakanlığınızca başlatılmış bir inceleme veya denetim mevcut mudur?

2. 2023 yılı başından bu yana Muğla ili Milas ilçesinde Limak, İçtaş ve bunlara bağlı/taşeron şirketlerin işlettiği santral ve maden sahalarında istihdam edilen yabancı uyruklu işçi sayısı kaçtır? Bu işçilerin uyruklara göre dağılımı nasıldır?
3. Aynı dönem için, anılan işyerlerinde çalışan yabancı uyruklu işçilerin kaçının geçerli çalışma izni bulunmaktadır? Çalışma izni olmaksızın veya izin süresi sona ermiş olmasına rağmen fiilen çalıştırıldığı tespit edilen yabancı işçi sayısı kaçtır? Bu durumlara ilişkin işverenlere uygulanmış idari yaptırımlar nelerdir?
4. Milas'ta santral ve maden sahalarında çalıştırıldığı belirtilen Afganistan uyruklu işçilerin e-Devlet şifresi alma, SRC ve benzeri mesleki belgeleri edinme süreçlerinde; işveren şirketler veya aracı kişi/kurumlar aracılığıyla toplu başvuru, usulsüz yönlendirme ya da sahte beyan tespit edilmiş midir? Bu konuda Bakanlığınızın Çalışma Genel Müdürlüğü ile Göç İdaresi Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında yürütülen ortak bir inceleme/çalışma var mıdır?
5. Söz konusu yabancı uyruklu işçilerin çalışma koşulları, ücret düzeyleri, çalışma ve dinlenme süreleri, iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile barınma koşulları hakkında Bakanlığınızda mevcut veri bulunmakta mıdır? Bu işçiler için asgari ücretin altında fiili ödeme yapılıp yapılmadığı, ücretlerinin zamanında ve eksiksiz ödenip ödenmediği yönünde herhangi bir tespitiniz var mıdır?
6. Limak ve İçtaş'a ait santral ve maden sahalarında çalışan işçilerin ne kadarı Milas ve Muğla ili nüfusuna kayıtlı yerel halktan, ne kadarı il dışından veya yurtdışından gelen işçilerden oluşmaktadır? Bu işyerlerine ilişkin yatırım izinleri veya teşvik süreçlerinde yerel istihdamı önceleyen herhangi bir taahhüt veya şartname hükmü düzenlenmiş midir? Düzenlendiyse, bu taahhütler yerine getirilmiş midir?
7. Milas'ta yoğun şekilde yabancı uyruklu işçi istihdam edildiği iddiaları karşısında, Bakanlığınızın; maden ve enerji sektöründe yabancı işçi çalıştıran işyerlerine yönelik özel bir teftiş programı başlatma, kayıt dışı istihdamı ve emek sömürsünü önlemeye dönük kalıcı bir eylem planı hazırlama yönünde bir çalışması var mıdır? Var ise kapsamı ve takvimi nedir, yok ise gerekçesi nedir?
8. Milas'ta santral ve maden sahalarında yoğun yabancı işçi istihdamının, bölgenin demografik dengesi, toplumsal huzuru ve sosyolojik yapısı üzerinde yaratabileceği etkiler konusunda Bakanlığınızca veya Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde herhangi bir sosyal etki / sosyolojik etki analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir, yapılmadıysa gerekçesi nedir?